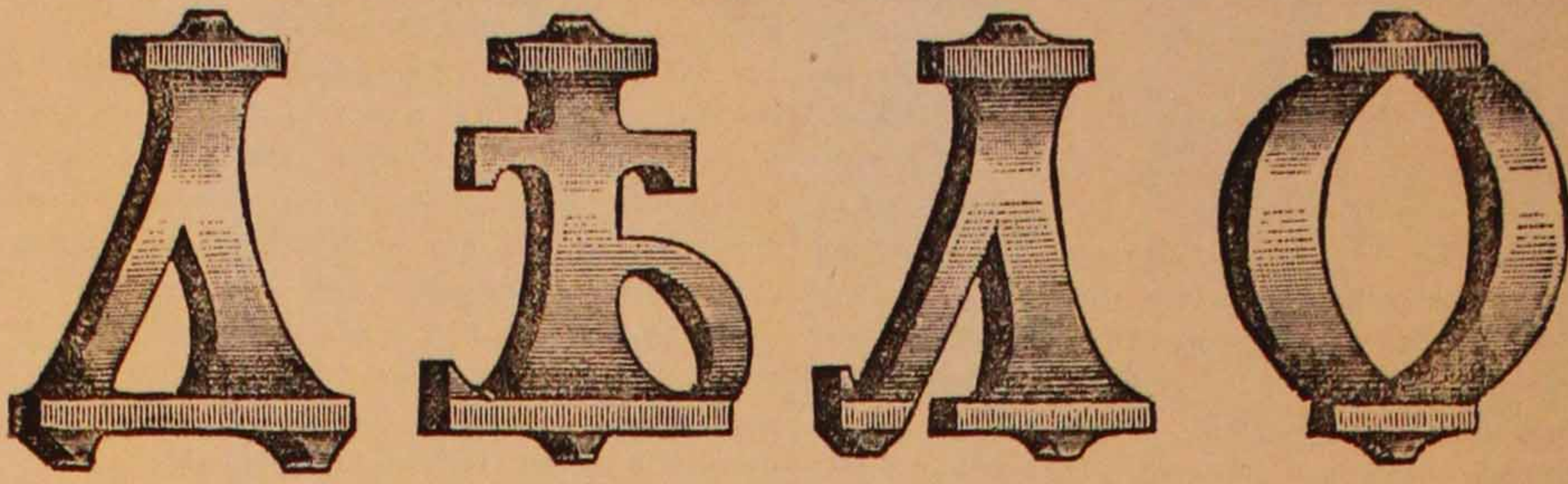

Выходить во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы
 кромѣ русскихъ святъ) о 4-ой годъ попох. Литер. додатокъ
 „Библиотекы Найзн. повѣстей“ выходить по 2 печат. ар-
 кушъ кожного 15-го и послѣдняго дня каждого мѣсяца.
 Редакція, администрація и экспедиція подѣ Ч. 44 улицы
 Галицка.
 Въ листы, посылки и рекламации наложитъ пересылати
 Голъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул.
 Галицка.
 Рукописи не ввертаются только на поперекъ запер-
 тоу.
 Подлинное число стоитъ 12 кр. а. в.
 Огласошя принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣзъ одво-
 строчки печатной.
 Рекламации неопечатанъ вѣдлий бѣзъ порта.
 Предплату наложитъ пересылати франко (налучше
 почтовымъ пересылкомъ) до: Администрація часописи „Дѣло“
 ул. Галицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѣло“ для Австрій: для Россіи:
 на цѣлый рокъ . . . 12 ар. на цѣлый рокъ . . . 12 рубл.
 на пѣть року . . . 6 ар. на пѣть року . . . 6 рубл.
 на чверть року . . . 3 ар. на чверть рокъ . . . 3 рубл.
 съ дод. „Библиотекы“: съ дод. „Библиотекы“:
 на цѣлый рокъ . . . 16 ар. на цѣлый рокъ . . . 16 рубл.
 на пѣть року . . . 8 ар. на пѣть року . . . 8 рубл.
 на чверть року . . . 4 ар. на чверть рокъ . . . 4 рубл.
 на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
 на цѣлый рокъ . . . 5 ар. на цѣлый рокъ . . . 5 рубл.
 на пѣть року . . . 2 50 ар. на пѣть року . . . 2 50 рубл.
 на чверть року . . . 1 25 ар. на чверть року . . . 1 25 рубл.
 Для Византии, окрѣдъ Россіи:
 на цѣлый рокъ . . . 15 ар.
 на пѣть року . . . 7 50 ар.
 на чверть року . . . 3 75 ар.
 съ дод. „Библиотекы“: на самъ додатокъ:
 на цѣлый рокъ . . . 19 ар. на цѣлый рокъ . . . 6 ар.

Вн. Читателѣвъ въ Россіи просимо ма-
 га на увазѣ, що въ вымовѣ *n=ji, ó, á=i, u* (въ
 оереднѣй и на кѣнци слѣвъ) = *y, u* (на початку
 слѣвъ и по самогласныхъ) = *i, ó* (на початку
 слѣвъ) = *vi*.

Отъ 1 (13) жовтня **Експедиція для львѣв-
 скихъ П. Т. Предплатникѣвъ** уряджена
 въ львѣвѣ Администрація, при улицѣ Га-
 лицкой ч. 44 на 2 поверѣ и тамъ лише
 „Дѣло“ имѣ выдаватися.

Съ днемъ 1 (13) жовтня розпо-
 чався **IV. чвертьрокъ**. Просимо П. Т.
 Предплатникѣвъ поспѣшити съ надѣсла-
 нѣмъ дальшою предплаты, щобы не зай-
 шла перерва въ высылцѣ.

**Рѣвножь просимо о надѣсланнѣ за-
 леглостей тыхъ П. Т., котрымъ предпла-
 та скѣнчилась вже давнѣйше, бо мы
 мусимо все нашѣ выдатки платити го-
 товкою.**

Ново приступаючѣй П. Т. Предплатники
 „Библиотекы Найзн. повѣстей“ **дѣстанутъ
 даромъ початковѣй аркушъ (1—8) розпо-
 чатомъ повѣсти „Фромонтъ молодшій и Ріслеръ
 старшій“.**

ПЯТЬ ЛѢТЪ НАШОЙ ГОСПОДАРКИ КРАВЕВОЙ.

III. Выдатки краевѣй.
 „Зле той господарить, кто больше выдает,
 чѣмъ самъ має“. Сей великій экономистъ въ
 подѣ сельской стрѣхи, котрой выдумавъ сю
 приповѣдку, певно що не примѣрявъ ея спе-
 ціально до нашего сойма и выдѣлу кравевого,
 але прото она пристае до нихъ такъ добре, не-
 мовбы на урядѣ для нихъ роблена. Въ тыхъ
 пяти лѣтахъ, о котрыхъ у насъ бесѣда, вы-
 датки краевѣй не только що завсѣгда бѣльшѣ
 були бѣ доходѣвъ, але рѣжниця та росла разъ
 въ разъ, а часто навѣтъ въ дуже значныхъ
 сносахъ. Щобъ се наглядно показати и невид-
 щому, мы зводимо въ слѣдуючѣй таблицѣ
 чѣстѣ доходы (въ послѣдней таблицѣ въ по-
 переднѣй статіи) и чѣстѣ выдатки краевѣй (су-
 мы наведенѣ у п. Пялята на стор. 54, бѣзъ ко-
 торыхъ бѣтѣбно-но тѣ фиктивнѣй доходы, о ко-
 торыхъ въ попереднѣй статіи була мовѣ) и по-
 даемо цифрове ихъ порѣвнанье:

	1876	1877	1878	1879	1880
Выдатки	2,409,597	2,571,013	2,713,198	2,520,881	3,390,324
Доходы	2,362,411	2,371,691	2,374,602	2,369,090	2,533,741
Недоборъ	47,186	199,322	338,596	151,791	856,583

Въ пяти лѣтахъ отъ 47 до 856 тысячъ
 недобору, се, признайте самѣ, сколь не абы
 вѣй. И то ще тѣмъ бѣльше, що именно въ
 1880 роцѣ додатки краевѣй подвышенѣй були о
 3 кр. на кождѣмъ риньскѣмъ непосредныхъ
 водаткѣвъ и що въ 1879 роцѣ сойму не було,
 а ватымъ можна було гдешо й заощадити. —
 правда, що не такую величешу суму.

Але що тутъ говорити про оцаджуванье,
 коли весь напрямъ господарки краевѣй ишовъ
 ажъ разъ на выворотъ. Якъ разъ въ 1879 ро-
 цѣ, въ одномъ азъ найтяжшихъ роковъ для
 нашего краю пѣсля ухвалы соймовою въ р. 1878
 подвышено платню маршалкови краевому въ
 4200 ар. на 10,000 ар. а членамъ выдѣлу кра-
 вѣво въ 3000 ар. на 4000 ар. кождому. Якъ
 разъ въ 1880 роцѣ, въ виду величешного не-
 добору сойма выдѣа 26,405 ар. на принятые
 дѣсера, хочъ при великихъ жертвахъ людей
 приватныхъ на те торжество жертва азъ за-
 долженой касѣ краевѣй моглабъ выдаватися
 вышшою. Щобъ дати ясне повятье о томъ,
 якъ развивалася въ рокахъ 1876—1880 наша
 господарка краевѣй въ напрямѣ безхосенности
 для краю и обтяжени его финансовъ на довгѣ
 рѣки, мы зводимо въ слѣдуючѣй таблицѣ азъ
 рѣжнихъ рубрикъ табелѣ I в. Пялята (стор.
 55) вѣсѣ т. азъ „непродуктивнѣй“ выдатки. По-
 някъ ширѣй прѣятелѣ нашѣй, польскѣй газетярѣ,
 найчѣстѣйше любять полемизувати съ нами
 именно азъ ты выдатки, а то тымъ простымъ
 способомъ, що где мы скажемъ: „непродуктив-

ный выдатокъ“, то они заравъ крикнуть: „а
 Rusini mówią, że to niepotrzebny wydatek“, стожь
 мы подносимо выразно, що подѣ непродуктив-
 ными выдатками розумѣемо такѣ выдатки, ко-
 трѣ анѣ посередно анѣ непосредно не причи-
 няются до поднесени чи то экономичного чи то
 культурного стану краю. — безъ взгляду на
 то, чи тѣ выдатки азъ иншихъ поводѣвъ бѣль-
 ше або менше потрібнѣй. До такихъ выдаткѣвъ
 мы мусимо зачислити все выдатки админи-
 страціи, проценты бѣзъ пожитокъ и всякѣ
 иншѣ выдатки, котрѣ не повертаются на по-
 требы экономичнѣй, науковѣй, санитарнѣй и про-
 свѣтнѣй. Правда, при теперѣшнихъ нашихъ
 бюрократичныхъ порядкахъ навѣтъ и въ тыхъ
 рубрикахъ велика чѣстъ выдаткѣвъ расплыва-
 ется непродуктивно, ояте же на ихъ админи-
 страцію, и навѣтъ азъ одной изъ тыхъ рубрикъ
 — выдаткѣвъ на дороги — мы втыгаемо до
 своей таблички административнѣй выдатки, але
 азъ другихъ бѣдѣльствъ, н. пр. выдаткѣвъ на
 штѣблицтво мы не могли поки що вытнути,
 кѣлько коштуе администрація и центральный
 зарядъ и откладаемо се за проводомъ п. Пялята,
 на побѣльше. Ось якъ выглядали непродук-
 тивнѣй выдатки въ нашѣмъ пятилѣтѣю:

Предметъ	1876	1877	1878	1879	1880
Коштъ репре- зентаціи	144,388	118,352	86,277	47,252	115,125
Коштъ заряду	196,330	214,368	215,836	225,973	223,179
Админ. добогъ	88,206	90,070	100,030	102,405	106,176
Шушасвнство	11,848	19,999	31,529	32,974	27,542
% отъ пожитокъ	—	33,390	46,206	74,774	91,451
Уплата ратами грошей, уграде- ныхъ азъ касѣ повѣтовонъ въ Ядѣ	1863	1863	1863	1863	1863
На портреты маршалковъ кр. на приватые шѣ.	3000	3145	3150	3163	3309
Разомъ	445,635	481,187	484,891	488,409	595,050

Закимъ перейдемо до спеціального пере-
 гляду тыхъ выдаткѣвъ, скажемъ ту въ загалѣ,
 що сумы ихъ въ нашѣмъ пятилѣтѣю росли ду-
 же гарно и выросли майже о 190,000 ар. Ко-
 ли бѣ такъ возможна була рѣчь, що тыхъ не-
 продуктивныхъ выдаткѣвъ було що року о по-
 ловину менше, то нѣщо и на хвильку сумѣ-
 ватися, що анѣ недоборѣвъ анѣ звязанныхъ съ
 ними непродуктивныхъ пожитокѣвъ край нашъ
 не бувъ бы бѣчивѣй. Та ба, чи возможна се
 рѣчь и привестити щось подѣбногѣ?

Щобъ отповѣсти на те пытанье, стоить
 приглянутися хочъбы только двома, постѣдно
 а значно варостаючимъ рядкамъ, а именно
 коштамъ заряду и администраціи дорѣгѣвъ. Ко-
 шта заряду выросли въ 1877 роцѣ о 28,038 ар.
 супротивъ 1876, въ р. 1878 о 1468 ар. супротивъ
 1877, въ р. 1879 о 10,136 ар. супротивъ
 1878, а въ р. 1880 о 6,206 ар. супротивъ по-
 передного, т. е. варостали пересѣчно въ тыхъ
 пяти лѣтахъ о 11,462 ар. що року. Що се
 значить? Се значить то, що выдѣлъ кра-
 вѣвый и тогда вже показувавъ намаганье, котре
 обѣля ровилося ще дужше — и то на шкоду
 краю и самого принципу автономіи — заби-
 рати въ свои руки все галузи и функціи на-
 шого автономичного жита, централизовати въ
 своихъ бюроахъ все компетенціи. Зъ того ко-
 нечнымъ способомъ выплыло равноженье чи-
 сленной и чимъ разъ численнѣйшою бюрократіи,
 прикрѣпленой до своихъ посадѣ, коли вже
 не синкурами (хочъ и сей грѣхъ у насъ
 лучася), то бодай надѣво на пятилѣтнѣй под-
 вышена платнѣ, емеритурѣ и запомоги для
 вѣдовъ и сирѣтъ. Такимъ способомъ разъ вы-
 ставлена и утверждена бюрократична машина
 не только съ надвычайною цѣлькостею и вы-
 тревалоостею боронитъ кождой разъ здобутой
 позиціи, але стараеь чимъ разъ дальшѣй пози-
 ціи здобувати, замагѣ до того, щобъ цѣле наше
 публичне жите уформувати по своему образу
 и подобию. Нѣчымъ суть для неи навѣтъ на-
 сильнѣй переломы, формальнѣй революціи, щобъ
 только свое осягнути. Намъ здаеь, що одинъ
 азъ такихъ переломѣвъ и намъ невадогѣ гро-
 вить, а показанѣй въ вышешѣй таблицѣ, може
 и невѣний на око прогресіи циферъ означаютъ
 повдѣние, але певне приближенье того перелому.

Мы вкажемъ только на гдѣякѣ свѣжѣйшѣй про-
 явы, належачѣ до той самой категоріи. Не
 только бо кошта администраціи и по 1880 ро-
 цѣ варостають, тай то чимъ разъ въ сильнѣй-
 шѣй прогресіи, але наша автономична бюро-
 кратія сягае вже далеко дальше. Звѣтна рѣчь,
 до повѣтовыхъ репрезентаціи вже навѣтъ ся-
 гати не потребуемо, бо тѣ, якъ знаемо, вже азъ
 самого заснованя своего були поторочатами, ска-
 затибъ за Нѣмцемъ Zwittergeschöpfe, где одна
 чѣстъ була бѣзъ парады, але безъ впылу на
 дѣла повѣту, а друга, именно бюрократична
 чѣстъ, сидѣла тихо и держала все въ рукахъ.
 Але нашѣй автономичнѣй бюрократіи того мало,
 она бажалабы и громадеке жите обнувати
 своими сѣтями. Именно въ такомъ дусѣ треба
 розумѣти бѣзъ довгихъ лѣтъ веденѣй у насъ бе-
 сѣды про „gminy zbiorowe“, въ котрыхъ бѣ
 дотеперѣшня власть и компетенціи кѣлькихъ
 сусѣдныхъ громадъ перейшла въ руки одного
 центрального тѣла, уладженого и ведучого дѣла
 громадѣй зовеьмъ бюрократично. Правда, плянъ
 о „gminach zbiorowych“ кромѣ сеи має еще и другѣ
 прикметы, котрѣ чинягъ его приваднымъ
 для нашихъ „ojców narodu“ рѣжнихъ сектъ и
 рѣжнихъ бѣтѣвнѣвъ, — але мы не будемо
 входить въ ихъ ровборѣ, а навели сей проявъ
 только на те, щобъ показати, куды прямуе на-
 ша автономична бюрократія. Що впрочѣмъ
 дѣло не кѣнчится на самѣй дискусіи надъ
 тымъ пляномъ, на се маемо хочъбы той во-
 веьмъ недвозначный доказаъ, що й теперъ уже
 рады повѣтовѣй азъ одного боку, а староста азъ
 другого боку напыхають на зверхнѣсть громад-
 ску, а взглядно на писарѣвъ громадскихъ такую
 масу найрѣжнороднѣйшою писанины, що зани-
 матисъ писарствомъ громадскимъ чоловѣкови
 грунтовому, хочъ бы й якъ письменному, але
 господаревѣ (а только такѣй писарѣ по нашѣй
 думцѣ дае еще при такъ недостаточнѣй кон-
 тролѣ якъ у насъ найбільшу можливу поруку
 противъ всякихъ ошуканьствъ и кривдженя
 громадѣ) сталося майже немъ живымъ. Писар-
 ство громадеке азъ конечности достаетъ въ
 руки лѣдѣй и грунтовыхъ зайштыхъ, звываю-
 чѣ въ венѣйшешо моральностею, нѣчкими
 интересами, окрѣмъ власной важивы съ гро-
 мадою не звязанныхъ, — ну, и конечно, що слѣ-
 домъ за тымъ идуть надъужитя, знедѣбаня,
 ошуканьства и здирства, про котрѣ уже и въ
 газетяхъ такъ богато (хочъ майже нѣчого
 основного) говорилося. А азъ того консеквенціи
 одна — и еи вже давно перевели нашѣ ширѣ
 офікуны-громадскѣй писарѣ вѣй, бо поодинокѣй
 громадѣ нѣ за що удержати доброго писаря;
 щобъ удержати доброго писаря, треба залучити
 до купы кѣлька громадъ и маемо „gminy zbiorowe“.
 Конечно, того й не подумаютъ нашѣ
 автономисты, що чимъ бѣльше стягнѣся авто-
 номію до купы, тымъ она меншою буде, и що
 по ихъ розумованю выходитъ не писарѣ для
 громадѣ, але громада (а властиво кѣлька гро-
 мадѣ), для писаря. Та ба, може они якъ разъ
 того й хотять!... Поки такѣй напрямъ пануе
 въ нашѣй внутрѣшнѣй краевѣй политцѣ, по-
 ти нѣщо намъ надѣватися якогѣо небудъ вмен-
 шуваня коштовъ администраціи. Бюрократія
 не така, щобъ такъ скоро выпустила съ свои-
 хъ рукъ головный nervus rerum — фонды
 краевѣй. Противно, сеучи азъ того жерела, она
 буде рости и розростатися, ажъ поки — ну, за
 пророцтво намъ нѣкто не заплатитъ, то шкода
 й трудитися надъ пророкованьемъ!

лѣтѣю въ выдаткѣвъ звываичныхъ и надвычай-
 ныхъ. Звываичнѣй выдатки були: на льокаль
 соймовѣй вразъ съ опаломъ, освѣтленьемъ и
 услугою, дальше выдатокъ на дѣты и кошты
 подорожѣй послѣвъ, на стенографѣвъ и на дру-
 ки соймовѣй, въ кѣнци платня для маршалка
 и для шести членѣвъ выдѣлу кравевого вразъ
 съ ихъ заступниками.

Надвычайнѣй выдатки були: двѣ раты
 на закупленье пляну подѣ будову будынку
 соймового, одна въ 1876 р. въ сумѣ 49,865 ар.,
 а друга въ 1877 въ сумѣ 47,043 ар. Дальше
 въ р. 1880 бувъ ще одинъ надвычайнѣй вы-
 датокъ на умѣблѣванье салѣ соймовою въ сумѣ
 13,261 ар.

Въ слѣдуючѣй таблицѣ мы специфика-
 вемо блиьше два головнѣй бѣдѣлы звываичныхъ
 выдаткѣвъ, складаючихъ рубрику „Кошты ре-
 презентаціи“. Жаль, що п. Пяляте не бувъ са-
 скавъ докладнѣйше повывауавати выдатки, а
 именно: кѣлько въ кождѣмъ роцѣ выдано на
 дѣты посольскѣй, кѣлько на дорогу для послѣвъ,
 кѣлько на навѣтъ льокалю соймового и т. д., а
 ограничився въ томъ взглядѣ только прибли-
 женными цифрами, котрѣ подамо дальше.

Рѣкъ Соймъ радить дѣвъ Выд. на соймъ Выд. на выд. кр.

1876	51	69,973	24,550
1877	23	49,100	22,210
1878	38	63,077	23,200
1879	—	12,210	35,044
1880	47	66,541	35,322

Очевидна рѣчь, чимъ довше радить соймъ,
 тымъ бѣльшѣй выдатки на дѣты посольскѣй.
 Колибъ присутнѣй были все 143 послы и по-
 бирали кождѣй по 5 ар., то выдатокъ на дѣты
 денно выносилъбы 715 ар. Але сего нѣколи не
 було. Найбѣльше выдано за тыхъ 5 лѣтъ на
 дѣты посольскѣй въ р. 1876, бо 33,940 ар., най-
 менше въ 1877, бо 15,375 ар. На дорогу для
 послѣвъ выдавано пересѣчно около 6,000 ар.,
 на друки соймовѣй около 15,000 ар., а за навѣтъ
 льокалю соймового 5,400 ар. що року.

Що до выдаткѣвъ на выдѣлъ краевѣй,
 то въ двѣхъ послѣднихъ рокахъ они, якъ ба-
 чимо, значно подѣкочили, именно задля под-
 вышеня платнѣ маршалкови и членамъ вы-
 дѣлу кравевого, о чѣмъ мы вже попередно ага-
 дували. За то съ похваляю подноситъ п. Пя-
 ляте „dajność skutkiem uwiecznienia, do oszczę-
 dności w drukach sejmowych“, — жаль только,
 що не выразивъ, кѣлько до грошей на тыхъ
 друкахъ оцаджено и чи оцаднѣсть та вырѣв-
 нала подвышенямъ иншихъ рубрикъ. Намъ
 мимоволѣ ту пригадуеь скупарѣ Пяшкннѣ
 въ Гоголевыхъ „Мертвыхъ душахъ“, котрой
 не дѣае о то, що хата его валится и вѣдже
 гнѣ въ сусѣкахъ, але трясется и грысѣея, щобъ
 служница Мавра не вкрала ему кусничка мы-
 шами недогрывеного цукру.

(Дальше буде.)

**Справозданье посла до рады держ.
 о. І. Озаркевича**

зложене передъ своими выборцами въ Коломыж.
 (Конць.)

Здаеь, що будутъ заведенѣй графники соли,
 где буде можъ дешевшу и дорожшу соль до-
 стати якъ то дѣся съ тютюномъ. И теперъ,
 если яка громада у себе сыровицю має, може
 еи дѣстати подаючи просьбу до министра фи-
 нансовъ. Подана вѣсѣй до найвысшихъ властей
 до Вѣдня писанѣй повиннѣй бути редактованѣй въ
 рускомъ языцѣ. — Въ думѣ державнѣй рѣ-
 шено въ загалныхъ засадахъ справу о кома-
 сации грунтовъ, т. е. щобы грунты сельнѣскѣй
 були въ купѣ. Пѣсля потребѣ поодинокихъ
 краевѣвъ порѣшатъ подрѣбнѣйше сю справу у
 себе соймы краевѣй. (Тутъ выразивъ велике
 удоволенье оденъ изъ присутныхъ сельнѣвъ вы-
 борцѣвъ, азъ того щѣй грунта равомъ будутъ
 при купѣ, бо въ той способѣ лѣьше буде мож-
 на господарувати). — Въ радѣ державнѣй рѣ-

шено дальше будову желѣзницъ трансверсальною, въ Черновецъ до Новоселцѣ, Стрый-Бескидъ. Говорятъ, що въ связи съ желѣзницею трансверсальною стоить Länderbank и що я голосуючи за тымъ Länderbank-омъ уратовавъ намъ Русинамъ неприяно правительство. Тутъ мушу оправдатися въ того закиду передъ моими выборцами. Я въ Länderbank-у бачивъ лишь вычайный банкъ краєвий, котрый въ разѣ яко грошевою потреби мавъ помочъ нести правительству; лѣше жити у себе и оплачувати нисцу стоу проценту нѣжъ чужихъ вспомагати. Нѣмцѣ були противъ того, бо мали въ томъ свѣй приватный интересъ, а я пѣшовъ противъ Нѣмцѣвъ за своими людьми. Я допоминавася, чтобы нашѣ касы пожичковѣй були вѣднѣй отъ податку. Теперь вже суть такѣ вѣднѣй, що не мають больше проценту якъ 300 ар. Приходжу до новелѣ школьной. Нѣмцямъ хотило, чтобы по школахъ и дальше учить нерелигиозного либерализму, черезъ що только неморальность ширится. Тутъ я видячи користь для нашего краю и народности нашей въ томъ уставѣ, не мѣгъ вже по той простѣй причинѣ, що есмь священникомъ, спротивитися ѣй и для того голосовавъ за новелею не пѣшовши разомъ съ другими двома рускими послами, котры противъ новелѣ голосовали. Я не мѣгъ стерпѣти, щобъ нашъ край а ижевно нашъ народъ рускѣй бувъ поставленъ на деморализацію. Ошибаются тѣ, що гадають, будтобы новеля школьна Галичины не обовязувала. Новеля школьна въ загалѣ обовязуе и нашъ край только кѣлька параграфѣвъ до насъ не относится. Найважнѣйшій параграфъ въ той новелѣ бувъ §. 48, котрый поручае, чтобы того вѣроисповѣданя бувъ диригуючѣй въ школахъ, якого есть большесть ученикѣвъ, но сей параграфъ для Галичины выключено. Параграфѣвъ 75, котрый Галичину въ подѣ той уставѣ выключаетъ, а бувъ противный. При §. 3 говоривъ я за свѣтомъ церковнымъ и теперь министерство въ свѣдѣство мои бесѣды наказало по школахъ учить свѣту церковного. Тутъ мушу згадати за найнеприятнѣйшій закидъ, якѣй менѣ гдѣкотрѣ люде дѣлають, якобы я съ другими рускими послами не хотѣвъ ити до министра въ справѣ русской народной школы во Львовѣ. Торжественно передъ выборцами заповѣваю, що се есть неправдою. (Тутъ перерывае бесѣдника селянинъ въ Мышина Миронюкъ запытуючи, для чего рускѣй послы, хоть ихъ такъ мало въ радѣ державной, та прецѣвъ разомъ не идутъ. Въ отвѣдѣ на сю интерпеляцію вручае посла выборыца о. Крушельницкѣй слѣдующими словами: Нашъ посолъ оправдую свою дѣятельность, нехай и другѣ два послы стануть передъ своими выборцами и выяснятъ свое становище въ радѣ державной а доперва тогда народъ рускѣй порѣвнае дѣятельность о. Озаркевича въ одной стороны и въ другой послѣвъ пп. Ковальского и Кулачковского и рѣшатъ, кто справедливо поступаетъ). Коли вгадуе за руску школу, мушу на одну важну рѣчь звернути увагу выборцѣвъ, щобъ умѣли собѣ въ данѣмъ случаю радити. Русины выиграли справу що до русской школы въ найвысшѣмъ судовѣмъ трибуналѣ, но сей трибуналъ не має екекуційной власти, отже треба о тую постаратися. Таку власть має найвысшій трибуналъ административный (Verwaltungsgerichtshof). Треба знову справу въ долѣ зачинати и веѣ инстанціи переходити т. е. треба удатися до рады мѣйской о выконанье рѣшеня трибуналу, если тутъ отмовлять, подавати до рады школьной, а если ту отмовлять, тогда дорога иде до административного трибуналу, а сей доперва наказуе, кому належитъ.

Справа регуляція конгресу для священства не може дочекатися своего остаточного залагодженя а селянамъ выборцамъ мушу выяснитъ, что священникамъ при регуляціи ихъ пенсий не иде о пѣдвышенье iura stolae, т. е. за требы церковныя, рѣжнѣй належитости — противно священники суть за внесенемъ тыхже, но правительство не згодится. Тов пѣдносятъ власне на некористъ нашихъ священникѣвъ. Еще одно дѣло наведу, где противъ мене выступили гдѣкотрѣ въ нашихъ рускихъ людей. Беть то выборъ 3 послѣвъ въ нѣмецкой провинціи, котрый трибуналъ найвысшій узнавъ за неправильный. Гогенваргъ виѣсь, щобъ палата востановилася, чи рѣшене трибуналу справедливѣ, чи нѣ, и я голосовавъ за тымъ внесенемъ въ томъ намѣреню, чтобы правда выяснилася и чтобы мати поле до бесѣды за неправильности выборѣвъ, якѣ дѣются у насъ въ Галичинѣ. За моимъ вставленемъ дѣстала

черновецка гимназія съ рускимъ выкладовымъ вычкомъ катехита для дѣлои гимназіи, котрый не remunerацию лишь стала платню буде побирати. Я бувъ при розправахъ за внесенемъ отумерщины и голосовавъ за новою вмѣною ординаціи выборчои, чтобы и тѣ голосовали, що платять 5 гульд. податку. При концѣ справоудати мои дѣятельности въ радѣ державной мушу авернути увагу п. выборцѣвъ, що есмь членомъ петиційной комисіи и вываю п. выборцѣвъ якъ наибольше петицій въ справахъ нашихъ посылати и то якъ я казае въ своимъ рѣднѣмъ явчѣ. Теперь кончу свою бесѣду подаемъ свои програмы, якою намъ Русинамъ руководитися выпадае:

(Вѣрнѣй слова бесѣдника): Мы яко мешканцѣ Галичины, отже Руса червоною, мавъ нашѣ окремнѣннѣй отношеня и интересы народны и для того мы яко Мало-Русины не можемъ нашу народность съ якою небуде инною ваяти. Такъ якъ н. пр. въ Нѣмеччинѣ суть Баварчики, Саксонцѣ, Прусакѣ и т. д., а каждый, въ нихъ, хотя и суть Нѣмцами свою самостоятельность (?) удерживъ, хоть въ Англіи суть Англіецѣ и Ирландчики, а послѣднѣй о свою народность всегда борются и якъ въ Угорчинѣ Хорваты свою славянскую независимость также сильно утримують, такъ подобно и намъ Русинамъ належитъ нашу самостоятельность яко Мало-Русины не лишь шанувати, але и при каждой случайности нашу независимость заявляти. А зможемо ви лишь тогда удержати, если вѣрно и преданно стоять будеме при Австріи, въ котрой лишь едино моглабы теперь тая наша самостоятельность не на засадахъ централистическихъ, але на засадахъ автономическихъ розвинути. Не могу заперечити, ба и признаю цѣлкомъ, что мы Русины тутъ въ Галичинѣ есмь гнетѣннѣй, понеже многѣ урядники правительственны и многѣ Поляки подѣ покровою нынѣшней черезъ нихъ не добре понято системы политической допускаются многими неправильностью противъ Русинѣвъ, якъ н. пр. при выборахъ; называютъ каждого, кто лишь о свои народнѣй права упоминаеся, Москалемъ и черезъ негѣднѣй посуженя припроваджують не лишь насъ Русинѣвъ, але и цѣлѣй нашъ край до моральной и материальной нужды, ба что больше ставляютъ навѣтъ цѣлу австрійску державу въ клопотливѣй отношеня до цѣлого цивилизованого свѣта, а антагонизмъ народнои и политической противности доходитъ въ краю до того разѣ большого раздражненя умѣвъ и допроваджуе до загалного неудовольствия и недовѣрія до державы. Такой невычайный станъ рѣчи мусить уступити, бо правительство, котре до теперь, здаеся, еще не хотѣло мати належитого понятя о рускѣй справѣ, буде мусѣло для власного своего интересу вглублятися лучше въ тую справу, а и Поляки не будутъ могли неприяно выступати противъ Русинѣвъ въ загалѣ, бо существованье Русинѣвъ не даеся занеговати, а отъ рѣшеня sprawy русской зависить ихъ власна судьба. Тов пѣзнали вже многѣ Поляки, якъ тов видко въ справозданъ посольскихъ князя Юрія Чарторыйского, графа Войтѣха Дѣдушицкого яко также въ польской журналистики такъ заграничнои якъ по части вже и краевой. Дальше не могу такожь и того заперечити, що причина, для чего мы до дотеперѣшного часу не дѣйшли еще до той степеня, якобы мы собѣ желали, лежитъ въ невыпробленѣмъ нашѣмъ политичнѣмъ поступованю, а именно, що не веѣ мы хочемъ пѣзнати и узнати духа часу, съ котрымъ каждый народъ и кожда единица рахуватися мусить, и що веѣ не пѣзнаемъ, що нашими союзниками лишь тѣ могутъ бути, котры яко Славяне мають спѣлнѣй съ нами не гегемоннѣй, а демократичнѣй интересы.

Наша програма: 1) Збѣстувати въ неврушимѣй вѣрности и преданности для Его Величества Францъ Юсефа I. якъ до теперь, такъ и всегда на будущее.

2) При занятю правнополитичной опозиціи противъ правительства въ справахъ нашихъ народныхъ, не являтися черезъ природнѣй намъ союзы неприяными для себе самыхъ, а именно въ пытанияхъ, дотыкающихъ народѣвъ славянскихъ въ Австріи въ загалѣ, а духового и материального пѣддвигненя нашего краю и нашего народа въ особенности.

3) На засадахъ автономическихъ добиватися при содѣйствіи Славянъ австрійскихъ и при помочи клуба правичѣвъ въ радѣ державной рѣвноуправлена народа русского въ Галичинѣ

на доровѣ конституційной на подѣставѣ основныхъ законѣвъ державныхъ.

Повиннѣсьмо отже розважно, оглядно, поважно, съ повнымъ тактомъ, съ рѣшительною консеквенцію и съ певною, сталою програмою, съ духомъ часу до народною рѣвноуправлена поступати. Если такъ становище займемо, тогда веакѣ партійной непорозумѣннѣй такъ въ нашѣй серединѣ якъ и непорозумѣннѣй насъ у иншихъ народѣвъ въ лицѣ загалноисправы мусѣтъ выникнути. Стережѣмся, чтобы о насъ исторія словами Шиллера не сказала: велику эпоху се столѣтье намъ зродило, але ся велика хвиля найшла ще за слабѣй рѣдѣ. Если може я не во веѣмъ и не каждому въ моимъ дѣлано догидивъ, то отвѣдаю на се словами славного англійского ученого John Stuart Mill-a, а то: „Важною едѣ рѣчею, чтобы посолъ мавъ якъ наибольшу свободу гадокъ и переконанъ особистыхъ, а если ктонебудь намѣривъ часту наклонити своего заступника, чтобы вырѣкся своихъ гадокъ и переконанъ дотычно точкѣ, на котры може нема межѣ ними цѣлковитой агоды, и еслибъ зновъ заступникъ народный приставъ на такой компромисъ, будтобы то въ стороны послѣдзрадою его спеціального посланництва и отрѣканьемъ найважнѣйшого своего обовязку с. в. неопускаю справы для другихъ, котры его услуги еще наибольше потребуютъ.“

— Моя политика не есть высека и идеальна, но на часѣ и реальна, бо въ теперѣшнихъ для насъ Русинѣвъ прикрѣхъ часахъ лишь на основѣ высказанной мною програмы якуеъ користь для нашего народа придбати можна. Я шаную раціональнѣй и усажденнѣй переконаня каждого, я зновъ не накідаю нѣкому анѣ съ моими гадками, анѣ съ моимъ переконанемъ, анѣ съ моимъ посольствомъ; до Васъ, Высш. П. выборцѣвъ належитъ цѣле се дѣло належито роземотрити и розеудити, а я лишь прошу, прѣймѣтъ отъ мене увѣренье, що я яко Славянинъ и Русинъ въ цѣлого сердца для моего русского народа желаю чести, славы и добробыту — и кончу народною послѣвиею: „Чей и въ наше дѣконце засвѣтитъ ще сонце.“ (Выборцѣвъ одноголосно: славно! славно!)

На внесенье Вир. о. Коблянського выразили выборцѣвъ своему послѣви довѣрье за его дѣятельность, а тымъ самымъ агодились однодушно на выше выголошену програму. — На томъ закончилисъ справозданье нашего посла, а по приватнѣмъ объясненю селянамъ-выборцѣвъ гдѣкотрыхъ живо ихъ интересуючихъ рѣчь розѣйшлися участники вѣборѣвъ.

Соймъ краєвий.

XX. засѣданье сойму дня 4 (16) жовтня 1883.

(Конецъ.)

По бесѣдѣ пос. Антоновича виѣсь пос. Вербицкѣй, чтобы соймъ препоручаеъ выдѣлову кр.: 1) старатися о то, чтобы правительство признало маочу завязатися комисію для промыслу домового и рукодѣльного и чтобы тая комисіа вѣйшла въ житье; 2) на ближайшій сеіи предложити проектъ уставу краевой о закладаню фаховыхъ школѣ промысловыхъ; 3) чтобы виробитъ планъ организационный для музеумъ промыслового. Вайгель и Мѣрошевскѣй высказали гадку, что соймъ по заложеному краевому музеумъ не откаже помочи краковскому музеуму. Палата приняла резолюцію безъ дальшюй дискусіи. Такъ само безъ дискусіи приняла палата внесеня комисіи господарства краевой, на подѣставѣ котрыхъ признано школамъ промысловымъ въ Тарновѣ и Перемышляхъ на 1884 р. на 500 ар. звычайной, а 200 ар. надзвычайной за помочи; школамъ промысловымъ въ Станиславѣ и Сокалі 700 ар.; школъ промысловѣвъ въ Дрогобычи 500, а школъ въ Закопанѣмъ 600 ар. за помочи. — На покритье недобору за 1882 рокѣ постановлено востати до бюджета на 1884 р. яко кредитъ додатковий 97.000 ар. — Пос. Романовичъ предложивъ внесеню комисіи бюджетовой въ справѣ пожички на розширенье будынку школы Бенедиктинскѣй въ Перемышля; справу ту отдало выдѣлову кр. до дальшого розсѣдженя. — Пос. Чайковскѣй предложивъ внесеню комисіи дорожнои слѣдующого содержания: Поручаеся выдѣлову краевому, чтобы въ сповненю уставу въ 9 цѣвтя 1875 р. по выконченю дороги съ Ниска до Розадова приступивъ до дальшюй будовы краевой дороги съ Розадова до Надбережа. (Внесенемъ сымъ залагоджено 24 петицій). Палата приняла внесеню безъ дискусіи. Такъ само приняла палата внесеню пос. Сиджейовича въ справѣ кредиту въ высотѣ 8000 ар. на будову школьного будынку въ Дублянѣхъ. — Дальше ухвалила палата: Соймъ на подѣставѣ §. 1 закону въ 1873 р. заявляе правительству: 1) що до округа трибуналу I инстанціи въ Бережанахъ мають бути прилученѣ: а) съ округа трибуналу I инстанціи въ Золочевѣ округи судѣвъ поѣтовыхъ въ Бережанахъ, Козовѣй, Ходоровѣ, Подгайцахъ, Рогатинѣ, Бурштинѣ и Перемышлянахъ; б) съ округа трибуналу I инстанціи въ Тернополи округъ суду поѣтового въ Вишневику. 2) Що округъ суду

поѣтового въ Бѣборцѣ має бути выключеннѣй изъ округа трибуналу I инстанціи въ Золочевѣ и прилученнѣй до округа суду краевой во Львовѣ. — комисіа конкуренціонной съ проектомъ новонаковной уставу конкуренціонной, але еко. Грохольскѣй виѣсь, чтобы справу тую отложити на шѣ палата на те згодилося.

XXI. засѣданье сойму зъ дня 17 л. жовтня 1883.

Зъ петицій важнѣйшѣй внесеню слѣдующѣй: Громада мѣста Львова о розкладѣ тагарѣвъ итирунковыхъ и о пожичку на будову вѣслярѣвъ; выдѣламъ пов. права екекутивныя; выдѣламъ въ Подгайцахъ и Турцѣ въ справѣ продажи земли для худобы; громада Мязуеъ въ справѣ забовненя школъ, робленыхъ дикими звѣрятами; гурѣсѣвъ; выдѣламъ буреъ въ Станиславѣ о запомогу. — На внесеню посла Дѣвнѣйского поручила палата выдѣлову кр. вылатити громадѣ въ Дорошовѣй суму 300 ар. для погорѣльщакъ. Опѣла маршалокъ представляе инспектора Олшевского, котрый буде давати посяненя въ справахъ школьных. По едѣмъ отновѣдае намѣтеннѣй на интерпеляцію ко. Бухвальда въ справѣ опьявленя дерева на Висколу въ той способѣ, що намѣтеннѣйство не м же гандларевъ Берггласовъ заборонити сплавлюваня доки сей не переступе права рѣчнои полиціи, що же дотыкае школъ, то справа ся належитъ до суда а не до власти политичныхъ. — Зъ порядку дневного резервуаръ Палаты именовъ комисіи для внесеня пос. еко. Грохольского въ справѣ обмеженя дѣленя селянскихъ грунтовъ и змѣни права наслѣдковаго. Нагсею справою выязалася довга дискусіа. Першѣй промовивъ Гаузеръ и въ 1 1/2 год. бесѣдѣ докзавъ безпѣдствитость сего внесеня а въ концѣ днявног. Органиально мотивуе посолъ Польскую промову за внесенемъ комисіи. Онъ виѣсь, что есть для того за внесенемъ, бо оно вышло отъ Грохольского, и что противъ него промовалъ пос. Гаузеръ. Ставить однакожъ поправку, чтобы селянскимъ майоратамъ надати дѣякѣй правле. Поправка ся ушла. — На бесѣду Гаузеръ отновѣвъ пос. Грохольскѣй въ именовъ тыхъ пословѣвъ, котры были противъ внесеня. Бесѣдникъ етъ для того противъ неподѣлности грунтовъ, бо думае, что черезъ те натворятъ богато пролетаріату, котрый послѣ его гадокъ адроджуе суспѣльно-революційной рухи. По дошій промовѣ справоздавця приняла палата внесеню комисіи 68 голосами. — Посолъ Лянеъ отчитавъ справозданье комисіи господарства кр. въ справѣ закладаня низшихъ школѣ рѣльничихъ, по чѣмъ палата ухвалила: 1) Соймъ готится на правленье низшихъ школѣ рѣльничихъ въ Городенцѣ и Ягольницѣ краевыми и дозволае выдѣлову кр. ихъ отворити наколи министерство признаетъ для нихъ 22.000 ар. субвенціи и для кождо 2000 ар. рѣлнои дотаци; 2) потверждае етажъ и платню учительѣвъ при сихъ школахъ; 3) дае выдѣлову кр. кредитъ до 9220 ар. на удержанье оныхъ школѣ на рокѣ 1884; 4) зываетъ выдѣлову кр. чтобы при закладаню державою дороги показаню справозданемъ комисіи господарства кр. въ 15 жовтня 1883 и 5) чтобы на слѣдующій сеіи предложити проектъ для такихъ же школѣ въ захѣлнѣй Галичинѣ. Тѣло учительске при школахъ рѣльничихъ въ Городенцѣ и Ягольницѣ буде складатися: 1) зъ двоухъ учительѣвъ фаховыхъ зъ котрыхъ одинъ етъ разомъ и директоромъ; 2) зъ учительѣвъ не фаховыхъ т. е. инструктора, учителя до двухъ початковыхъ и капеллана. Для учительѣвъ фаховыхъ призначено 1200 ар. рѣчи платнѣ, 140 додатку активального и вольне помещканья. Учительѣвъ фаховѣй помѣчники дѣстануть 720 ар. платнѣ, додатку активального 60 ар., вольне помещканья и 100 додатку що пять лѣтъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНѢЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Справа урядовыхъ вѣстосокъ изъ Загреба) представляе бодай на око залагодженою. На основѣ ухвалы угорского парламента, котрый, изъ вѣдѣности, принявъ предложенье Тисоы, пѣдѣлывалъ власть дня 16 л. жовтня въ таблицѣ съ вылатиски написани и заступила ихъ новыми вылатисками, немаючими нѣякихъ написокъ. — Хорватскѣй послы до угорского сойму спѣдывалася тавого залагодженя сеи справы, бо ще 12 л. жовтня вотупили до парламента. Въ виду того моглабы здавати, что цѣле пытанье хорватско угорское залагоджене, та що межѣ обома сторонами неавже спорныхъ точкѣ; анализуочи однакожъ бльше взаимны межѣ Угорциною а Хорватією мусѣтъ прийти до заключеня, что рѣжнѣйшѣй погидитъ въ многихъ важныхъ пытаньяхъ не перестаетъ существовати и что совершенно ихъ вырѣшати мусѣтъ въ далекѣмъ планѣ. Угорскѣй президентъ Гуго отрѣвъ Тисоа стоить поки що на томъ становищѣ, что угорске правительство нѣчого на разѣ не може больше зрѣбати, якъ привернути конституцію въ знеси станъ выемковѣй. — Передъ воимъ буде розходитися о именованю нового бана, але яко на той точкѣ зачинаютъ новѣ трудности, бо въ

НОВИНКИ.

ма зовсім такою личності, котрабы обомь сторонам була однаково мила. Бо наколиб угорске правительство заименовало баномъ Мадара, то не буде бнъ глядати точки опертя въ Хорватіа, а на Хорватіа особливож шире прихильного національної опривъ не рѣшится такожъ угорскій кабинетъ, бо буде боявся, щобы не наразивъ въ чьмъ интересовъ Угорщины. Така нерѣшимість въ выборѣ особы нового бана дастся пояснити рѣшачую поглядѣвъ на становище, яке бнъ мавбы заняти. Мадары говорятъ именно, що банъ хорватскій буде лишь урядникомъ короны и мужемъ довѣрливъ вѣдѣній правительства, а яко такий не може бнъ занимати такого становища супротивъ хорватского сойма, яке займае министеръ супротивъ парламенту, бнъ которого зависить его дальше поглядѣвъ въ урядѣ. Онъ безперечно буде мусѣвъ о то старатися, щобы виробити собѣ большість въ соймѣ, наколибъ однакожъ бнъ не зумѣвъ собѣ большіости позискати, тогды не уступае банъ, дажъ соймѣ. Насупротивъ сего поглядю, погля котрого Хорватія есть провинціо Угорщины, стоить поглядѣвъ Хорватѣвъ, котрѣ уважають Хорватію рѣшачаючимъ факторомъ въ вѣсѣхъ ополъныхъ справахъ. Отновѣдно сему виндикують они для бана становище майже зовсімъ независиме бнъ угорского правительства и жадають оціенціо большою самоотѣйности для хорватского министра въ угорскомъ кабинетѣ. Все, що дотыкае Хорватію, мае ити до трону черезъ его руки, а не черезъ угорского президента министровъ; въ справахъ хорватскихъ мае бнъ бути не только выдоханий, але мае мати просто рѣшающей годѣ. — Не можна на разѣ сказати, чи вѣдѣ сторонничества хорватскій роздѣляють тѣ погляды, але що большіость Хорватѣвъ есть сего переконанія, се певно, и мадарске правительство адася дуже довго мусѣлобъ ждати, поки не збересе соймѣ въ Загребѣ съ такою большіостю, съ якою бажають его видѣти Мадары.

(Рада державна) якъ довѣдуеся N. fr. Presse мае зѣратися дня 20 л. листопада. Позаякъ онакжъ въ новѣмъ будынку парламенту, въ котрѣмъ мають генеръ зачатися засѣданя рады державной, будуть переводилися ще по открытю сесіи гдѣякі работы, то пленарныхъ засѣданъ будѣ сего року дуже малъ а цѣла дѣяльність парламенту до половины грудня сконцентруеся коло провизоричного закона бюджетового. — Делегаціи зберутся дня 23 л. жовтня, а заравъ по открытю повнтае ихъ цѣсаръ, день однакожъ ще близша не означеный. Передъ делегаціями маються бнъ бути вѣдѣнія парламентаріи министровъ, на котрѣ приѣде въ Вѣднѣ президентъ министровъ Тисса.

ЗАГРАНИЦЯ.

Росія. Цѣла царска родина переѣхала зъ Петергофа въ Гатчину. — Петербургскій журналы доносятъ, що по поводу маючихъ завестися новыхъ реформъ судовыхъ, прокураторъ судовоі палаты Муравьевъ мае выѣхати на ревизию старыхъ судовъ въ захѣдній край. — Пѣсія проекту Кохановской комисіи до реформы російской полиціи мае цѣлый аппаратъ полиційный выносити больше якъ два миліоны людей; що десять господарствъ мають дѣстати одного полиційного урядника. Рахуючи отже на 80 мил. жителѣвъ въ Россіи 20 миліонѣвъ господарствъ, то выносилобы число полиційныхъ урядниковъ больше якъ 2 миліоны, до чего требабы причисляти ще полиційныхъ урядниковъ по мѣстахъ. — Ходять вѣсти, що въ правительственныхъ кружкахъ займають теперь дуже пильно войсковымъ штатывмъ въ Болгаріи. Въ связи съ тымъ мае бути покликанъ бар. Каульбарса зъ Вѣднѣ до Петербурга.

Италія. Подорожъ кард. Гогенльоге все ще займае италійскихъ и нѣмецкихъ политиковъ. „Vose della verita“ доносить теперь, що кард. Гогенльоге не выѣхавъ — якъ то журналы доносили — безъ дозволу папы и що въ Монахіяжъ бнъ давати такожъ папского нунція. Здаесе однакожъ, що миво всякихъ заперечень межъ куріею а кард. Гогенльоге есть певне непорозумѣнне. — „Moniteur de Rome“ заперече будѣтвы кард. Якобиняны по поводу святкованя роковинъ 20 версяня 1870 р. выславъ ноту до папскихъ представителѣвъ.

Сербія. Зъ Бѣлграду доносятъ, що бушій президентъ министровъ Пирочанцъ мае бути именованый сербскимъ посломъ въ Вѣднѣ на мѣше Богичевича. Министеръ войны замовивъ въ Дѣмечивѣ 11000 сотнарѣвъ пороху котрѣ теперь привезено до Бѣлграду.

Португалія. Въ долині рѣки Мяго тамъ, где гранича крѣпость Валенца припірае майже до самой рѣки, повстало больше якъ 3000 селянъ. Правительство высладо противъ нихъ войско, селане однакожъ ставили опѣръ и такъ пришло до бійки въ котрой зъ обохъ сторѣвъ ушло багато рененыхъ и убитыхъ. Селане отперли въ концѣ войско. Замѣтно, що на цѣломъ пиринейскимъ довѣстравѣ не було доси жадного повстаня селянъ. Выливши карлистовске повстанье въ провинціи Баскѣвъ повставали доси лишь мѣдчане або войско. Причиною сего селянского руху мае бути дуже прикре положенне экономичне селянъ въ тыхъ околидахъ, до чего не мало причинився великій неурожай вина въ послѣднихъ рокахъ. Кажуть такожъ, що рухъ сей выключала т. з. „чорна рука“, котра и въ Португаліи не мало має прихильниковъ. Замѣтно такожъ, що повстанцѣ канулись на войско съ поклякомъ: Най жѣ республика! Прочъ съ королевѣ!

— Зъ львѣвской семинаріи женской доходитъ насѣ дуже сумній вѣсти, тымъ сумнійшій, що дѣются подѣ околомъ найвысшихъ школьныхъ платей краевыхъ. Не знаемо, якій тамъ бувъ звычай до теперъ, що до молитвы передъ школою и по школѣ, чи Русинки користали зъ права имѣ приуслугуючого, и чи молилася котра зъ нихъ, якъ на ню пришла черга, по руски, досѣтъ на томъ, що якъ довѣдуеся — на дняхъ коли Русинки на тоѣ бѣжались, обурила руска молитва въ устахъ рускиныхъ дѣвачъ ихъ товаришокъ — Польокъ до той степені, що почали ихъ перерывати польскою молитвою, другі — межъ ними жидѣвки почали, звернувши до молящихся, смѣяться въ очи, а гдѣякі демонстраціи подчасъ молитвы сидѣли. Каждый зъ нашихъ читателѣвъ досибае собѣ самъ, только то докорѣвъ и насмѣшокъ Русинки вытерѣтъ мусѣтъ, коли бѣжитъ до другой говорити своимъ матернымъ языкомъ, якими дѣтелями починають обычуютъ недозаренъ а сванатизованъ патриотки „chlopski jezyk“, але не каждый повѣривъбы, що вже до того пришло, що съ смѣхомъ и кпинями накликують до Русинокъ поодинокій олова зъ молитвы Богородичной. — на разѣ не скажемо котрѣ слова, бо намъ вѣстидо, якъ кто помѣтуеся сватошами христіянскими. Мы жъ и не дуже дивуемясь самымъ ученицамъ Полькамъ, бо они вже зъ выхованьемъ домовымъ приносятъ до закладу крайню ненависть до всего що руске, бо загадомъ суспѣльность польска — якъ мовлявъ пок. Барвѣнскій „тяжко хора“, але заставовляе насѣ, чому учителѣ не наворачт ихъ на дорогу, чому не отворятъ невидимымъ очи и не выкоренятъ зъ молодого поколѣня жѣночного тую отрую, котра его цеуе и пачить? Та ба! коли тѣ ученицѣ награжуютъ Русинкамъ самими учителями и учительками особливо дромъ Жимъ и п. Мах. говорача, що только буде и рукою молитвы, доки они обоѣ о томъ не довѣдаются. Чому не укарано винныхъ? Мы пригадаемо собѣ, що передъ пятьма роками выгнано одного жидка, ученика львѣвской реальной школы зъ вѣсѣхъ закладѣвъ галицкихъ за руганье зъ католическихъ сватошѣвъ. Треба отже и тутъ поступити собѣ справедливо и безвзглядно, треба винныхъ укарати, а переловити темній очи отворити, а не еше больше затемнювати и еше заохочувати нетактомъ до подобныхъ кроковъ. А нетактомъ було дѣястно, що не згнанено въ сей часъ тыхъ, що перерывали молитву, а противно докоровано Русинкаль, що „wu ich wuzuwacie“, зъ чего выходилобы, що хотѣ отъ отворена закладу ажъ до теперъ завѣдѣды Польки Русинокъ вычывали, бо молилися лишь по польски; але што не оголошено еше до теперъ отъ дирекціи, що вѣдно каждой по своему молитися. Нетактомъ дальше есть, если учитель пише Русинцѣ въ альбомѣ, — якъ тое мы бачили у матористокъ — афоризмъ на тематъ „wasnienia dwóch bratnich plecion“, бо чей жежъ не той „wasni“, що любить свою мову и ея уживае, а при томъ и другому не боронитъ говорити по своему, а радше той, що другого хѣче змусити, щобы вырѣкоя ового; нетактомъ въ конци есть и тое, если учителька говоритъ зъ катедры до ученицъ лише або до Польокъ: „Wu Polki“, „jak Polka rowinna się zachować“ кола навѣтъ до Русинки нарокомъ говорится: „Wszakże pani jesteś Polką“. Нехай учителька не забувае, що передъ собою мае „ученицѣ“ а не „Polki“, що дверѣ закладу отворені для женской молодежи всякихъ народностей, що закладъ одерживаный въ доброй половинѣ и податками Русинѣвъ. Поки еше, пригадаемо, що надъ дверми будынку есть еше ц. к. австриійскій орелъ и жадаемо, щобы власть школьна звернула свою увагу на сю справу и усунула всяке зло зъ повѣреного собѣ закладу. Сподѣваемо отже, що се наступити и що дирекція згаданой школы прихилится до нашихъ справедливыхъ жаданъ, а мы не будемо потребувати жадати игеренціи высшихъ властей, котрѣ домагаются отъ насѣ „конкретныхъ фактовъ.“

(м) Епилогъ до боры о трираменній кресты въ Залѣцахъ. Дня 16 и 17 лат. с. м. бѣбулася въ Золочѣвъ подѣ проводомъ сов. Кнота и при участіи сов. Шефера и Стшелецкого и адюнкта Подлящецкого яко судіѣвъ, головна розправа въ звѣстѣній справѣ Залѣецкой о трираменній кресты противъ 17 господарямъ и 2 женцинамъ зъ Залѣцецъ, котрѣ повстримали будѣвничого Пакушевского отъ обрѣзуваня крестѣвъ трираменныхъ. Найвысшій трибуналь зѣисъ засудъ увольняющей и высказавъ мнѣне правне, що повстриманье и уничтоженне замѣру Пакушевского носитъ на собѣ знамена §. 98 зак. карн. и передавъ справу золочѣвскому трибуналову до поновного розправы противъ беспосередныхъ виновникамъ. По переслуханю обвиненыхъ, котрѣ згѣдно бѣзнавали, що звывали Пакушевского до повстриманья ажъ до зѣвѣду комисіи судовою, бо въ сѣй справѣ внесеной рекуроръ, и они надѣются користного высшего рѣшеня, — переведено поступованье доводе. Переслуханъ свѣдки (9) бѣзнали, що люди и именно обвиненіи, дѣйственно звывали Пакушевского, щобы ажъ до часу зѣслана комисіи судовою залививъ обрѣзуванне крестѣвъ. Переслуханъ при розправѣ свѣдки не могли на певно потвердити, чи кто небудъ зъ обвиненыхъ Пакушевскому отгрозывався убійствомъ. Зъ актѣвъ бѣтчаныхъ доведальсьмося, що гр. Дѣдушакій бувъ противный ставленю отъ трираменныхъ крестѣвъ, котрыхъ еше въ добрахъ еше нѣгде не ма, и що вѣсѣхъ старанъ доложитъ, щобы до сего не допустити. Надстражикъ Квапневскій, яко свѣдокъ переслуханый бѣзнавъ, що люди присутній, на заявленне жандарма, що нынѣ крестѣвъ не будутъ знимати, почали кричати:

„А видите люди, що Пакушевскій не зъ приказу суда хотѣвъ кресты знимати!“ По переведено доводного поступованя и по красной оборонной бесѣдѣ адв. дра Гайного, выдавъ судъ вырокъ, увольняющей вѣсѣхъ обвиненыхъ отъ обжалованя, а оперъ тойже на томъ, що въ сѣмъ случаю суть вправдѣ вѣе знамена злочинства наосіля зъ §. 98 зак. карн., але обвиненіи були въ блудѣ, котрѣй не дозволявъ имѣ въ чинѣ ихъ добачити чину карыдостойного.

— Страшна пошесть. Ледво що притихли сумній вѣсти о холерѣ въ Египтѣ, якъ вже зъ другой стороны хѣвъ нервною дальшою розлягаются плачѣ и зойки нещасливыхъ, котрыхъ страшна судьба постигла. Въ Мексику именно выбухла т. з. жѣта пронасица, котра цѣлыми сотками людей порывае. Осѣ що доносятъ дванацять Американцѣвъ, котрымъ удалось щасливо втечи зъ мѣсца пошесть до Сант-Франциско. Въ Гваймазѣ въ Мексику — кажуть ей очевидцѣ — пошесть страшна людей десяткуе. Кто лишь може, втѣкае въ горы, забираючи съ собою, що даесе забирати. Нема дому, въ котромъ не будобы хѣвъ одного неужого; цѣле мѣсто оцуетьло и не чути жадного голосу по улицахъ, якъ лишь туркѣтъ каравану. Найстрашѣйшимъ есть, що богато людей живцемъ похоронено. Сталося се тому, що мѣске начальство бѣдало хороненне людей въ руки Индіанѣвъ. Са ходять хата отъ хаты, вытѣгаютъ вмерцѣвъ и живыхъ и несутъ на кладовище, где ихъ въ спѣльныхъ гробахъ заравъ присыпаютъ. Дуже часто дѣсея, що тѣ, котрыхъ пошесть постигла, не вмирають, лишь зъ великого безсилія омлѣвають на довшій часъ и здаются, якъбы вже померли. Се омлѣванне есть передомомъ хоробы, а люди, що выдержали, бѣжываютъ знову и дужають. Индіане однакожъ не умѣють розрѣжнати правдивыхъ вмерцѣвъ отъ омлѣлыхъ, а только вытѣгаютъ однихъ и другихъ и хоронять. Не диво отже, що въ цѣломъ мѣстѣ запанувавъ страшный перенолохъ и що каждый, що лишь грохи чѣе мѣе силы, втѣкае зъ мѣста. Подѣбній сумній вѣсти надходитъ зъ Пенсаколя, а особенно зъ Мечатлянь. Въ сѣмъ послѣдній мѣстѣ запанувала еще страшѣйша пошесть, якъ въ Гваймазѣ.

— Янъ вмирае скупецъ. Въ Москвѣ померъ 10 с. м. незвычайно богатый чоловікъ именемъ К. А. Кукинъ. Мимо того, що мавъ чотыра миліоны рублѣвъ готовыхъ грѣшми зложенъ въ великій желѣзомъ окованой скрини и власну каменцію на Новиньскомъ бульварѣ, живѣ однакожъ такъ, якъ набѣдѣйшій жебракъ. Не бѣвъ нѣколя аѣгого больше кромѣ хлѣба съ солюе, а убирался такъ нужденно, що власной его дѣти встыдалися выйти съ нимъ на улицу. До комнаты своей не впускавъ нѣкого, навѣтъ и власныхъ дѣтей и все замыкалось. Коли отже недавно занедажувъ и почувъ, що пришло вже ему розставатися съ симъ свѣтомъ, зволѣкъ зъ постелѣ, дѣгъ на згаданой скрини и обѣручъ захопывъ за ея скобы. Такъ и закончивъ на скрини свою жизнь. Сынъ скупца выдвѣтъ, що батько цѣлый день не выходявъ, заглянувъ черезъ дѣрку отъ ключа, а побачивши его на скрини догадавъ, що муѣло ягесе лихѣ приключитися. Казавъ отже дверѣ отворити и заставъ батька вже заостенѣлого на скрини. На печи висѣла на шнурку пачка поплѣснѣлыхъ сторублѣвыхъ банкнотѣвъ, котру скупецъ очевидно прорусувавъ. Коли пришло зѣбмати труна зъ скрини показался незвычайна труднѣтъ; помершій держався не только закляклыми руками за скобы, але навѣтъ зубами такъ сильно закусивъ въ скриню, що треба було всякихъ средствъ уживати, щобы труна оторвати отъ неѣ. Въ скрини найдено чотыра миліоны по большій части паперами, котрѣ вже на пѣвъ погнили. Найцѣкавѣйше, що сей не абы якій окупецъ жадававъ въ лише номъ тестаментѣ, щобы всѣ грѣшѣ зложено съ его тѣломъ до гробу.

— Русій народный театръ готовится на среду дня 21 с. м. представленье историчной драмы Дениса зъ надъ Серета „Насгася“. Драма якъ звѣстно зъ печатаного выданя 1870 засновуеся на исторіи галицкой 12 вѣку, за панованя мудрого князя галицкого Ярослава Осмомысла и подае дуже вѣрну картину тогѣдшного положеня нашей галицкой Руси. Дѣлямося тою вѣстѣю съ нашими читателями и надѣмося, що львѣвская публика чісленно посѣтитъ на представленье тоѣй першѣй историчной драмы, котрой предметомъ колишна наша свѣтла бувальщина.

— Выдѣвъ рускии Бурсы стрійскон мае честь запронити вѣсѣхъ П. Т. Родимцѣвъ на звычайній загальній зборы товариства, котрѣ бѣбудутъ 1 лат. надолгота о годнѣ 3-тѣй зъ полудня въ Стрыю (мѣсце зборѣвъ оглоситъ пѣзнѣйше). Порядокъ дневной: 1) Справозданье зъ дѣяльности уступачого Выдѣлу, 2) Справозданье касовѣ, 3) Выборъ предсѣдателя и Выдѣлу, 4) Внесене Выдѣлу догчы построения дому бурового, 5) Самостѣйный внесене членѣвъ. Тогожъ таки дня бѣбудеся заходомъ Выдѣлу Руского Касина о год. 6-вѣвечерѣвъ декламаторско-музыкальній при спѣвѣудѣлѣ спѣваковъ львѣвскихъ, полученный съ отчитомъ п. Набѣрно-го. Докладу програму и мѣсце зобрая оголоситъ пѣзнѣйше. На покрьтыѣ коштовъ вызначуеся для П. Т. членѣвъ товариства и ихъ родинѣ ветуеъ по 50 кр. отъ особы, для нечленѣвъ 1 зр. отъ поодинокой особы (для родинѣ отъ першѣй особы 1 зр., отъ слѣдуючыхъ по 60 кр.), для мѣщанъ и селянъ по 20 кр. Позапрограмова часть вечерка бѣбудеся въ реставраціи п. Максимовича. Першій се вечерокъ рускій въ Стрыю, тожъ Выдѣлъ надѣсея, що П. Т. Родимцѣвъ являтел чісленно на новитане дорогихъ гостей львѣвскихъ.

— До Лѣмной (ноло Турни) запрашуемо нашихъ П. Т. родимцѣвъ на декламаторско-вокальній вечеръ съ танцями, устроеныи выдѣломъ турчаньской еяли товариства им. М. Качковского въ ганимъ розмовлятися?“ Радо простуючи донесеень

левѣй сали двѣрокѣй гр. Шамбора въ четверѣ 20. жовтня (1 падоліста) 1883 р. Чистый дохѣдъ призначеный въ користѣ будовы „Народного Дому“ въ Турцѣ. Карты вступий не обмежаючи жертволюбія по цѣнѣ 1 зр. 50 кр. отъ особы, 3 зр. 50 кр. для 3 обобѣ и 4 зр. для 4 обобѣ можна получить у Веч. о. Прухницького въ Турцѣ у Веч. о. К. Яворского въ Лѣмной каждого дня а въ день вечера при касѣ. Початокъ точно о семѣй годнѣй вечеромъ. — Комитетъ.

— Посмертна згадка про Генрина Шмита. Помершій и похороненый сего тыждня историкъ и писатель польскій Генрикъ Шмитъ належавъ, якъ вѣдомо, до головныхъ корифеѣвъ сучасной польско-шовинистичной школы, котра съ упертостею годною дѣлшѣю справу, онытъ о бѣбудованю старшяшецкой Польцѣ „od morza do morza“. Якимъ историкомъ бувъ покѣйникъ, досѣтъ навести слова одного изъ его панегиристовъ посмертныхъ: „wszystko, co pisał, pisał tylko z poglądem na odbudowanie ojczyzny“, — значито о критичѣй и безсторонній анализѣ фактовъ историчныхъ и говорити нѣщо. Якимъ бувъ публицистомъ, досѣтъ пригадати, що въ 1861 роцѣ въ своей брошурѣ „Kilka słów bezstronnych (?) w sprawie ruskiej“ нѣ за що не хотѣвъ признати Русинамъ окремой народности и вѣсми силами, волками аргументами выстуавъ противъ заведеня руского языка въ людovýchъ школахъ вѣхѣдной Галичины, проповѣдуючи въ противномъ разѣ цѣлковите здѣчывне краю и поворотъ народа до варварства. Якимъ бувъ совѣстнымъ ученимъ, показуютъ писаній нимъ въ протягу довгихъ лѣтъ справозданя о стаѣй шкѣлъ людovýchъ, въ котрыхъ бнъ систематично фалшувать цифры и факты, щобы только скрыти передъ людскими очима кривду, яка робилася и робитося пѣ тыхъ школахъ руской народности. Нехай простятъ ему многіи прегрѣшенія его!

(Ц.) Изъ сцены руского народного театра. Въ четверѣ 18 го т. м. представлено въ театрѣ комедію Розена „Выгравъ терно“ въ переводѣ Григорія Григоревича. Якъ тамтого року зывязаво нашъ театръ зовсімъ задоволяюще зъ представлєня сѣи комедіи, такъ сего року выйшла (на щастье) малочисленная публика зъ великимъ недоволеньемъ зъ сѣлѣ театральномъ. Разило передъ всѣмъ, що жадевъ зъ панѣвъ артистовъ вынявши може паню Биберогичеву, не бувъ певный своен рѣлѣ, тому и сердечній высилена зѣслера не помагали нѣчого. Нѣибольше прогрѣшалося режисерія выставляючи штуку съ такимъ лихимъ приготованьемъ. Самъ п. Грыневекій а за нимъ пересадный якъ звычайно п. Стефанракъ а навѣтъ и п. Плошевскій хотѣ въ такой маленькой роли якъ баронъ Майдингеръ заступали властиву ролю — лихими и нещасливыми импровизаціями. Ясно тутъ, що комедія, котрой душею лишь якъ найживѣйша акція и диялогъ, мусѣла съ такого представлєня выйти неудалою парабразою. Звертаемося тому съ остереженьемъ до режисеріи театральномъ, щобы больше стараня прикладала до выставки якихъ небудъ штукъ, приневольювала членѣвъ до пильнѣйшого студіованя рѣли, и по крайній мѣрѣ не выставляла штукъ, если члены не певно подготаванъ.

— По поводу дописи „Отъ Дрогобыча“, змѣщеной въ 97 ч. „Дѣла“ одержали мы три спростованя, одно отъ о. Гошовского зъ Ролева, друге отъ о. Тороньского зъ Дрогобыча, а третье отъ п. Тимочкова зъ Вороблєвичъ, котрѣ мы зъ обязавку редакційного замѣчаемо. Толькожъ той самѣ обязавкѣ велитъ намъ зъ спростованя о. Гошовского замѣстити только то, що есть дѣйточно спростованьемъ, т. е. самъ только фактичный матеріялъ, а поминуть мовчаньемъ вѣей его крайне раздразненій и необъективній напады на нашего дописователя отъ „Дрогобыча“, котрого мы знаемо яко чоловіка честного и совѣстного, не маючого нѣякихъ упрежденъ до ообѣ означеныхъ въ дописѣ, але за то шире любячого свѣй народъ и справу его просвѣты. Кромѣ того позволимъ собѣ додати въ текѣтъ и по текѣтъ побѣщ спростованъ гдѣякі свои уваги, котрѣ намъ выддутся колючими въ интересѣ правды.

О. В. Гошовскій пише: „У насѣ рѣчи такъ але не стоятъ, якъ въ дописѣ „отъ Дрогобыча“ представлено. И такъ што до Ролева, то кромѣ того, що учитель Н. есть Полякомъ и кончивъ учительску семинарію въ Краковѣ, нема въ цѣломъ уступѣй аѣй слова правды. Покликуючыя на свѣдоцтво членѣвъ рады школьной мѣсцевон, Іосѣфа Кравцовѣ и Василя Барана, якъ и цѣлои Рѣлѣвской громады, заявляю въ оборонѣ мои чести, яко мѣсцевого руского священника и чести цѣлои громады, що учитель Н. только по руски дѣти учитъ, понеже у насѣ языкъ выкладовый рускій, — по руски пильно говорить и добре пише, а съ селянами нѣколи иначе, только по руски говорить. При закладаню нового школьного будынку говоривъ до народа бесѣду въ рускомъ языкѣ, котру пильно и зрозумѣло выголоувъ. Читае рускій часописи, якъ „Дѣло“, „Батькѣльщину“, „Руску Радѣ“, „Господаря и Промышленника“ и „Часописъ школьны“, котра есть для школы запремуерована. Федъ Добромьслскій, у котрого учитель Н. черезъ два роки мешкавъ, готовъ присягою ствердити, що учитель Н. только по руски завѣсѣды съ нимъ и его дѣтми говорить. Черезъ два роки учивъ у мене найстаршого сына, котрѣй до днесъ въ поточній бесѣдѣ слова по польски оказати не знае, и учивъ съ дуже добрымъ успѣхомъ, чого доказомъ есть опыты, котрѣй хлопцѣ передъ учителемъ Русинкомъ въ притомяности о. ректора Немилевича въ Дрогобычи дуже добре зложивъ. Пытаюся, чи може учитель своего ученика чогосъ навчити, не можучи съ нимъ розмовлятися?“ Радо простуючи донесеень

нашого дописователя що до особи учителя Н. зъ Ролева, ми однакож застерігаемо для него голо...

сидоръ Калвинович завѣдательство Худисовоцъ, дек. кудринького; 2) Ант. Оноферко, завѣд. въ Гуманикахъ дек. теробовельского.

— Для бѣдныхъ учениковъ рускои гимназиі прислали: о. М. Ладжиновскій въ Березцѣ 1 зр., о. А. Шанковскій въ Нахборку 1 зр.

Переписка Редакциі и Администрациі.

Веч. о. Д. въ Корсовѣ: Мы дѣтали отъ Васъ 20 линия 2 зр. на „Науку“. Та грошѣ отобразъ и. В. Плошанскій, ред. „Слова“. На що маємо покритованье.

Веч. о. Е. Д. въ Бѣбрицѣ: „Дѣло котре на року 6 зр. а не 4 зр.; просимо проте прислати намъ ще 2 зр.

Веч. Т. Касперскій въ Угрюмовѣ: Присланы 3 зр. записали мы за 3, а не за 4 кварталъ.

Курсъ львовскій въ дни 18. я. жовтня 1883.

Table with columns for item names (e.g., 1. Акции за штуку, 2. Листы заст. за 100 р.), prices in Lviv and Austrian currency, and exchange rates.

На доходъ Иванны Стефуракович.

Въ великой сали „Народного Дому“. РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ подѣ зарядомъ И. Биберевича и И. Грыневещкого.

Въ Суботу 8 (20) жовтня 1883. ЯРОПОЛКЪ І. СВЯТОСЛАВИЧЪ, великій князь кіевскій

трагедія въ 6 актахъ Корнила Устияновича, преміювана товариствомъ „Руска Бесѣда“ во Львовѣ.

Cast list for Yaropolk I, listing characters (e.g., Ярославъ, Гречина, Блудъ) and actors (e.g., И. Грыневещкій, Иванна С.).

Въ Неделю 9. (21) жовтня 1883.

Бѣдна Марта

Оригинальна народна мелодрама въ 4 актахъ, Д. Млаки, музыка И. Воробкевича

Актъ 1. Нужда, розпуета и забобоны. 2. Актъ Покуса и початокъ поправки Актъ 3. Богъ прутомъ не карае. Актъ 4. Влагословеній плоды неутомимого труда душпаствърского звания.

Cast list for Biedna Marta, listing characters (e.g., Отець Теодосій, Софроній) and actors (e.g., И. Биберевичъ, С. Стефуракъ).

Цѣны мѣсьць: Фотель 1 зр., крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., паркетъ 40 кр., партеръ 25 кр., галерія 20 кр.

Видѣть дѣстати можна въ торговлю п. Димета въ уикни и въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“, улица Скарбковска Ч. 2, а вечеромъ отъ години 5-тои при касѣ.

Початокъ точно о години 7-мой.

Якъ заводити Правды на ладъ закомарской Правды?

Розказавъ Данило Танякевичъ, духовный Закомара. Накладомъ „Батьковщины“. Цѣна 10 кр., а почтою 12 кр. Дѣстати можна черезъ редакцию „Батьковщины“.

Виключно лишь у мене можна набути: Филадельфопромаканальне обуве...

Свѣчи церковній чисті, безъ домішки земного воску и другого суррогату...

Учителька съ довголітньою практикою, съ хорошими свѣдоцтвами и рекомендаціями...

„МЕРТВІ ДУШЪ“ гумористична повѣсть Миколая Гоголя съ портретомъ автора и „Словомъ отъ Выдавництва“...

Львовяннинъ Календаръ інформаційный и забавный на рѣкъ переступный 1884. и мѣсяць Часть стисло календарску, Уставъ церковный на р. 1884...

„НОВЕ ЗЕРКАЛО“ подѣ редакцию Корнила Устияновича. Програмою „Нового Зеркала“ буде оборона рускои народности...

Муштарда - Естрагонъ въ патентованой упаковке. Викторъ Шмидтъ и Сыны. Вѣдѣнска спеціальность...

Въ администрациі „Дѣла“ можна дѣстати слѣдуючій працѣ бл. о. Володимира Барвѣньского: 1. СКОШЕННЫЙ ЦВѢТЬ...

„ДЫМЪ“, повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

НАЙНОВѢЙШЕ ВЫНАЙДЕННЫЙ АПАРАТЪ до робленя дѣрокъ въ подолѣ и сукнѣ. Найновѣйшій и поправленій МАШИНЫ до ШИТЯ съ гваранциєю 5 лѣтъ. ТЫЖНЕВІЙ РАТЫ 1 зр. СКОРОХОДЫ (Велопеды) для хлопцѣвъ 5-ти до 15-ти лѣтъ.

